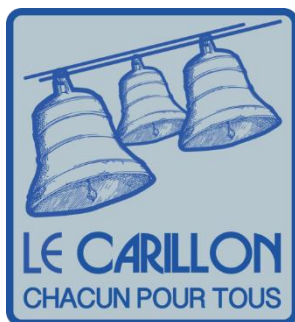

Opleiding Bachelor in het sociaal werk
Campus Sint-Annaplein
Sint-Annaplein 31 9000 GENT

Project Straathoekwerk Gent

Rapport over het participatief proces

Academiejaar: 2016-2017

Semester 4

Olod: Wmb4 Groepen en Gemeenschappen

Docent: Veerle de Schrijver

Auteurs: Jessie Pouwels, Eline Dupuis, Margot Dejager, Elise Van de Geuchte en Puck Veraa

Tweede schijf

Groep: A3

Inhoud

Deel 1: Het beschrijven van het proces	3
Doelgroep	3
Organisatie	3
Omgevingsanalyse	3
Doelstelling	4
Visie	5
Gehanteerde technieken	5
Ervaren effect	6
Relevante bronnen	7
Deel 2: Het formuleren van voorstellen	8
Een schets over een mogelijk verloop van het proces in de toekomst	8
Actievoorstellen over wat er in de gemeenschap concreet kan gebeuren met/voor de doelgroep	9
Referentielijst	12

Deel 1: Het beschrijven van het proces

In deel één van dit rapport beschrijven wij de doelgroep, de organisatie en een omgevingsanalyse waarin alle relevante factoren worden benoemd. Ook beschrijven wij de doelstellingen van het project en onze visie daarop. Een beschrijving van het effect van de manier van werken op de doelgroep/gemeenschap, een beschrijving van de gehanteerde technieken en een verwijzing naar relevante bronnen die de beschreven visie en aanpak ondersteunen, komen ook aan bod in deel 1 van dit rapport.

Doelgroep

Ons project gaat uit van het straathoekwerk in Gent. Ons project richt zich hoofdzakelijk op de middenstanders. Voor we met het onderzoek van start gingen, selecteerden we een aantal wijken waarop we onze focus legden. We bekwamen drie wijken: het centrum, de Brugse Poort en het Rabot. Per wijk deden we een grondig onderzoek bij alle middenstanders die in die wijk gevestigd lagen. De meeste middenstanders die we konden bereiken waren bakkers, kruidenierszaken, slaggers, cafés, supermarkten en kapsalons. Deze middenstanders hadden allemaal iets gemeen, namelijk het aanbieden van een basisvoorziening. Ons project richt zich op het aanbieden van basisvoorzieningen van de middenstanders aan de dak en-thuislozen in Gent, die dus ook als doelgroep kan gezien worden.

Organisatie

Ons project vertrekt vanuit de organisatie straathoekwerk te Gent. Samen met deze organisatie was er een samenwerking met de stad Gent. Steven, een gepassioneerde straathoekwerker, ging met ons aan de slag en organiseerde samenkomsten om zo het verloop van het project grondig te kunnen bijhouden. Steven was één van de vele straathoekwerkers die in de organisatie aan het werk was. Kort samengevat zijn straathoekwerkers welzijnswerkers die niet over cliënten of patiënten spreken, maar over gasten. Zo tonen ze aan dat ze zich naast de gast plaatsen en niet erboven. Met gasten bedoelen straathoekwerkers mensen die sociaal uitgesloten zijn of zich zo voelen.

Zij wachten niet tot die bij hen komen, maar men gaat ze zelf opzoeken in de openbare ruimte of bij hen thuis. Zo bereiken zij ook die mensen die niemand anders bereikt. Door veel bij hun gasten aanwezig te zijn, leren straathoekwerkers hun leven van 'binnenuit' kennen. En het is dat 'binnenperspectief' dat telt. Zo zien straathoekwerkers niet alleen wat mislukt in hun leven, maar vooral ook wat wel lukt.

Omgevingsanalyse

Als we een omgevingsanalyse maken, dan zien we verschillende factoren en actoren terug komen. Tijdens ons project bleven we altijd in contact met Steven Gillis, die dan ook onze contactpersoon was tijdens deze hele periode. Wij hielden hem op de hoogte over hoe ons onderzoek in de wijken verliep, contacteerden hem wanneer we moeilijkheden hebben ervaart of we maakten een afspraak wanneer we vragen hadden over eender wat.

Soms was het niet altijd even duidelijk wat Steven van ons verwachtte en dit had te maken met de volgende actor, namelijk onze deadline en het tijdsgebrek die daardoor ook aanwezig was. Het is natuurlijk een project die zijn eindpunt niet bereikt wanneer wij stoppen. Daarom was het niet altijd even makkelijk om duidelijk te maken dat hoe graag we nog meer voor het project zouden gedaan willen hebben, we door het tijdsgebrek grenzen moesten stellen. Wat niet betekent dat we wel zoveel mogelijk hebben gedaan, aangezien we het ook allemaal een prachtig project vinden.

De volgende actoren zijn de middenstanders. Zoals al duidelijk werd, moesten wij de middenstanders bereiken om ons project te kunnen onderzoeken. Wij vonden het zeer fijn om op die manier met verschillende mensen in contact te komen en ook op die manier de wijken wat beter te leren kennen. Wel ondervonden we dat het belangrijk was dat we op de juiste tijdstippen naar hun zaken kwamen. Elke zaak heeft een bepaalde periode tijdens de dag waar men het drukker heeft dan anders en daar moesten we dan ook rekening mee houden. Op die momenten zouden de mensen ook minder oog voor ons hebben en zouden we minder ons doel bereiken.

Nog een aantal actoren waar we mee in aanraking zijn gekomen, zijn de vrijwilligers die aan het project meehielpen. Tijdens het project hebben we een aantal vergaderingen samen met de vrijwilligers gehad om gedachten en opmerkingen uit te wisselen. Dat vonden wij zeer interessant omdat er zo ook ideeën konden ontstaan doordat er van verschillende invalshoeken gedacht kon worden. Ook kijken de vrijwilligers voor het burgerbudget die het project hopelijk zal krijgen zodat het ook daadwerkelijk kan uitgevoerd worden. Ook al zou men geen burgerbudget krijgen, dan zal men toch proberen om het project te laten doorgaan. Zij, de vrijwilligers, werken met volle moed samen met de straathoekwerkers aan het project.

Met de laatste actor, de straathoekwerkers, hebben we niet super veel contact gehad, maar een aantal van hen werken natuurlijk ook rond dit project. Wel hebben we met een aantal straathoekwerkers een namiddag meegelopen om de doelgroep daklozen beter te leren kennen. Dit was dan ook een zeer leerrijke en fijne ervaring.

Doelstelling

Om ons project zo efficiënt en effectief mogelijk te maken, was het belangrijk dat we een aantal duidelijke doelstellingen maakten. Het moest een duidelijk beeld geven over wat we met ons project wilden bereiken en dat voor zowel de doelgroep, de mensen die te maken hebben met het project zoals de straathoekwerkers van de organisatie en ook voor onszelf. Het was een houvast die er voor zorgde dat we de belangrijkste zaken niet uit het oog verloren.

Ons doel luidt als volgt: ‘Hoe staat de Gentse middenstand tegenover het gratis verschaffen van specifieke basisbehoeften voor dak- en thuislozen in de wijken Gent centrum, Brugse Poort en Rabot voor daklozen die er behoefte aan hebben.

Onder Gentse middenstand wordt verstaan: horeca, kruidenierszaken, oplaadpunten, kappers, bakkers, slaggers, wassalons, winkelketens o.a. Carrefour...

Onder basisbehoeften wordt verstaan: eten, drinken en persoonlijke hygiëne.’

Deze doelstellingen hebben wij ook samen met Steven Gillis, de straathoekwerker die onze contactpersoon was tijdens deze periode, besproken zodat het duidelijk was wat hij van ons verwachtte en wat voor ons haalbaar was vanuit de schoolcontext.

Nu zullen we onze doelstellingen wat meer verduidelijken. We hebben de doelgroep ‘Gentse middenstand’ gekozen omdat zij voor ons project het meest kunnen betekenen, aangezien ze een grote doelgroep zijn en we ook verschillende soorten middenstanders kunnen bereiken. Dit project is gebaseerd op het idee dat in Parijs al een tijdje bezig is, namelijk ‘Le Carillon’, waar winkeliers daklozen welkom heten. Dit is een mooi voorbeeld van het feit dat de middenstand wel degelijk een meerwaarde kunnen bieden. Vervolgens hebben we het over het gratis verschaffen van specifieke basisbehoeften. Het is vanzelfsprekend dat we willen dat het gratis aangeboden wordt, wat niet wegneemt dat we er ons bewust van zijn dat dit niet altijd zo vanzelfsprekend is voor de winkeliers. Om ervoor te zorgen dat er geen onduidelijkheden of verwarringen ontstaan rond de specifieke basisbehoeften, hebben we een lijstje opgesteld met alle verschillende soorten. Hier hebben we gebruik gemaakt van de pictogrammen die de mensen van ‘Le Carillon’ al hadden opgesteld. We hebben bewust gekozen om een aantal wijken in Gent te onderzoeken namelijk het centrum, de Brugse Poort en het Rabot. Wij hebben natuurlijk een deadline en het leek ons niet haalbaar om nog meer wijken op te nemen. De wijken die we hebben geselecteerd, leken ons dan ook de meest geschikte plaatsen, aangezien we ook telkens een ander publiek hebben.

Het begrip ‘middenstand’ is nu al vaak aangekaart, maar wat bedoelen we hier dan precies mee? Dit zijn mensen die een eigen zaak hebben en in rechtstreeks contact met de consument komen. Grote bedrijven behoorden dus niet tot onze doelgroep aangezien zij in eerste instantie niet meteen in aanraking komen met hun klanten. (Middenstander, 2016) (Middenstander, z.j.) Dit is voor ons zeer belangrijk omdat de dak- en thuislozen bij de mensen zelf terecht moeten kunnen en het om meer gaat dan hen een glaasje water of eten geven. Zo is bijvoorbeeld het gevoel van rechtvaardigheid en gelijkheid ook belangrijk bij ons project. Een aantal voorbeelden van middenstanders die we hebben bevraagd zijn bakkers, slaggers, cafés, kapperszaken

enzovoort. We vonden het belangrijk om zoveel mogelijk verschillende zaken te zoeken zodat we aan verschillende basisbehoeften te voldoen.

Visie

Wij vonden het lastig om overeenstemming te vinden met de eisen van school en de eisen van Straathoekwerk. Wij zijn in gesprek gegaan met Steven en hebben een aantal participatieve technieken voorgelegd aan hem. Zie verdere uitwerking hiervan, verderop in het rapport.

Door met Steven in gesprek te gaan, hebben wij een eigen visie ontwikkeld. We hebben de eisen van de opdracht, de tips van de docent en de brainstormsessies met Steven afgewogen aan elkaar. Waar we het allen over eens waren, is dat we meer te weten moeten komen over de doelgroep. Wat eerder in dit rapport al beschreven staat, is dat we in twee groepjes hebben meegelopen met een straathoekwerker. We hebben ons verdiept in de mogelijkheden die Gent al biedt aan daklozen en we hebben ons verdiept in het project 'Le Carillon'.

Door aanwezig te mogen zijn bij de vergadering van een aantal vrijwilligers over dit project in Gent, hebben wij inspiratie opgedaan voor de toekomst. De vergadering was georganiseerd door Steven Gillis en burgers van Gent die dit project graag naar België zouden willen halen. De eerste vergadering was een kennismaking en een uitwisseling van alle informatie die iedereen op zichzelf had verzameld. Wat er vooral aan bod kwam in deze vergadering is het burgerbudget. Het burgerbudget zou het project de mogelijkheid bieden om dit met veel kwaliteit uit te kunnen voeren. De werkgroep die bezig is om dit alles op gang te brengen, heeft het streven om in de toekomst misschien wel hun brood hiermee te gaan verdienen. Aangezien wij als studenten de opstart hebben gemaakt voor dit project, door bevragingen te gaan doen, is dit voor ons ook een toekomstbeeld wat een grote rol speelt. Het is tenslotte een uitgangspunt waar we naar toe moeten werken. Ook vinden wij het belangrijk om kwaliteit te kunnen leveren. Wij, als studenten hebben een grote rol in dit project en zijn het 'visiteplaatje' voor de organisaties die hier aan mee willen werken. Wij vinden het belangrijk dat we met de ontwikkelingen van de tijd meegaan. We hebben een participatieve manier gebruikt om de middenstanders een beter beeld te geven van wat het project inhoudt, door een filmpje op een tablet te laten zien van het project in Parijs. Hierdoor gaven wij de middenstanders een beeld van waarop het project in Gent gebaseerd gaat worden. Waar we het allen over eens waren, is dat alle beetjes helpen. We willen de aanbieders vrij laten in wat ze te bieden hebben, hoe klein dan ook. Dit maken we duidelijk door scenario's voor te leggen (worden verder in het rapport beschreven). We benoemen hierbij duidelijk dat de middenstander vrij is om een keuze te maken, naar eigen wens.

Als we onze visie zouden moeten formuleren, zou dit er als volgt uitzien:

'Door op een participatieve manier, die bij de tijd is, contact te leggen met middenstanders, bieden wij iedere ondernemer duidelijke informatie en weet de ondernemer wat er van hen verwacht wordt. Elke deelnemer aan het project, moet zijn aanbod op zijn eigen wensen aan kunnen passen.'

Gehanteerde technieken

Het doel van deze opdracht bestond er dus uit om een participatief proces te doorlopen waarbij er een sterke nadruk werd gelegd op het ondersteunen van dat proces. Om projecten op een participatieve manier vorm te geven, zou er gebruik kunnen gemaakt worden van de LCD-toolkit. Dat hebben wij dan ook gedaan.

De LCD-toolkit (LCD-toolkit, z.j.) kan worden opgevat als een soort van stappenplan met allerlei verschillende werkvormen. Door het volgen van die stappen ontdek je welke werkvorm je wilt gebruiken. De LCD-toolkit wordt onderverdeeld in drie fasen: luisteren, creëren en doen. Op die manier hebben we gebruik gemaakt van een methode dat op een geplande manier een project te bedenken, te ontwikkelen en te realiseren.

De toolkit zet sterk in op de betrokkenheid van verschillende partijen. Het is dus de bedoeling om projecten met mensen te ontwikkelen in plaats van voor hen. De input van het doelpubliek staat dus centraal.

Onze opdracht in dit project was voornamelijk om de middenstand te bevragen of er een draagvlak is om een project zoals dat van Parijs, le carillon, formeel te kunnen lanceren in Gent. In de beschrijving van de doelstelling van ons project wordt uitgelegd wat we verstaan onder de Gentse middenstand. Deze opdracht sluit zeker aan bij de eerste fase van de LCD-toolkit, namelijk het luisteren. In deze fase krijgt men een beter

zicht op de context waarin bepaalde noden, wensen, vooruitzichten, ... zich voordoen. We moeten dan ook zogezegd informatie verzamelen omtrent de doelgroep, maar ook informatie verzamelen bij de Gentse middenstand hoe zij tegenover het project staan. Dat is net de vraag dat men stelt in de eerste fase van de toolkit.

De eerste stap dat genomen moest worden, is het verwoorden van een onderzoeksvraag. Wij hebben dat gedaan door ons een duidelijk doel voor ogen te houden. Samen met Steven hebben we dit proberen te formuleren: "Hoe staat de Gentse middenstand tegenover het gratis verschaffen van specifieke basisbehoeften voor thuis- en daklozen in de wijken Gent centrum, Brugse Poort en het Rabot voor daklozen die er behoefte aan hebben?"

Een tweede stap was het verzamelen van kennis en informatie. Dit hebben we vooral gecombineerd met de derde stap. Het op zoek gaan naar relevante en verschillende invalshoeken. Met andere woorden, met wie moeten we gaan praten? Om een duidelijk beeld te krijgen van deze doelgroep en de organisatie, zijn we op stap geweest met een straathoekwerker. Door een namiddag mee te lopen met die persoon, ontdek je de leefwereld van de doelgroepen. Dit heeft ons zeker ook geholpen om een beter beeld te krijgen van het project.

Om uiteindelijk te weten te komen of er al dan niet een draagvlak is voor het project zoals 'Le Carillon', zijn we in de drie wijken op bevraging geweest. We zijn binnengestapt in cafés, restaurants, bakkers, kruideniers, kappers, ... om te weten te komen hoe zij tegenover het project staan. Ons plan was om eerst en vooral uit te leggen dat we vrijwilligers zijn van een project dat uitgaat van de organisatie Straathoekwerk. Het project zou worden uitgelegd aan de hand van een filmpje dat toont wat het project, 'Le Carillon', inhoudt. Na het tonen van het filmpje bevragen we de reactie van de mensen. Indien deze negatief is, vragen we wat er hen tegenhoudt om mee in het project te stappen. Indien het een positieve reactie is, wordt hen een lijst aangeboden waarop zij kunnen aanduiden welke basisvoorzieningen zij dan uiteindelijk zouden willen aanbieden. Om hen een nog duidelijker beeld te geven over hoe wij het project zien, dachten we dat het goed zou zijn om na de lijst een reeks scenario's voor te stellen.

"Twintig minuten voor sluitingstijd loopt er een dakloze uw zaak binnen met de vraag of hij zijn GSM kan opladen. Ook heeft hij erge dorst en vraagt om een glas water. Hoe reageert u op dat moment?"

"Het is bijna lunchtijd en het zonnetje schijnt. Uw zaak begint vol te lopen met hongerige klanten. Op datzelfde moment loopt er een dakloze uw zaak binnen die er niet erg proper uitziet. Hij bestelt zijn gratis broodje en een kop koffie en nuttigt dit vervolgens buiten op uw terras. Wat zou uw reactie zijn op dat moment?"

Als we terugblikken op deze participatieve technieken dan hebben na een eerste bevraging kunnen vaststellen dat het filmpje niet geschikt was om dit in het begin te tonen. We hebben besloten om dit weg te laten en zelf te vertellen waar we ons willen op focussen, met natuurlijk een link naar het project in Parijs 'Le Carillon'. We merkten op dat dit veel vlotter verliep en beter toekwam bij de Gentse middenstanders.

Ervaren effect

Daarnet werd beschreven welke participatieve technieken wij gehanteerd hebben. Natuurlijk laat dit een effect na op de doelgroep/gemeenschap waar wij mee samen gewerkt hebben. Dat is hetgene dat hier zal beschreven worden. De doelgroep dat wij voor ogen moesten houden gedurende het project waren de thuis- en daklozen in Gent. Maar aangezien wij in een soort van verkennende fase zaten van het project, zijn we voornamelijk in contact gekomen met de Gentse middenstand.

Na de eerste bevraging zijn we tot de vaststelling gekomen dat er velen positief hebben gereageerd op zowel het project dat we hebben voorgesteld als onze manier van aanpak. Natuurlijk merkten we een aantal zaken op dat we moesten aanpassen. Denk maar aan het filmpje dat we uiteindelijk niet meer hebben getoond omdat we merkten dat het te veel tijd in beslag nam. Ook de vragenlijsten dat we bij een aantal

middenstanders moesten achterlaten, hebben we gedacht aan een kleine aanpassing. Om het doel van ons project zo correct mogelijk door te geven, hadden we gedacht om dit neer te schrijven en aan de vragenlijst te koppelen. We hebben namelijk ook hulp gekregen van vrijwilligers die mee achter het project staan. Uit een vergadering was gebleken dat sommige middenstanders ons project nauwelijks begrepen aangezien ze het Nederlands niet zo goed beheersten. Naar aanleiding van deze opmerking heeft er iemand de vragenlijst vertaald. Vreemde talen zoals Engels, Bulgaars, Turks en Arabisch werden gehanteerd.

Uiteraard zijn er ook mensen die niet even positief gereageerd hebben. Maar ook met deze reacties hebben we zaken meegenomen dat relevant zijn voor het project. Hun opmerkingen, negatieve ervaringen of bedenkingen hebben wij opgeschreven en meegedeeld met de andere betrokken personen van het project. Het was voor ons moeilijk om deze doelgroep te bevragen aangezien velen soms de tijd niet hadden om deftig te kunnen luisteren naar wat wij te zeggen hadden. We hebben wel gebruik gemaakt van de LCD Toolkit om een aantal ideeën op te doen maar het bleef moeilijk om een participatieve manier te hanteren. De uiteindelijk gekozen technieken hebben volgens ons wel een goed effect gehad bij het bevragen van de Gentse middenstand. Zowel met de positieve reactie op het project als de negatieve reactie zijn een meerwaarde geweest.

Relevante bronnen

Eén van de belangrijkste bronnen waar wij gebruik van gemaakt hebben, is het project van Parijs 'Le Carillon'. Aangezien dit project de aanleiding was voor hetgeen waar wij mee aan de slag moesten gaan, hebben we hieromtrent informatie opgezocht. Het filmpje dat wij gevonden hebben, gaf ons een duidelijk beeld hoe het project in zijn gang ging.

Een andere relevante bron waren de gesprekken met Steven Gillis, onze projectbegeleider en de andere straathoekwerkers. Indien wij vragen hadden over de doelgroep thuis- en daklozen konden wij op hen een beroep doen. Zij staan echter heel dicht bij de doelgroep maar ook bij mensen die zich al reeds inzetten om de thuis- en daklozen te helpen. Zo gaf Steven Gillis ons al een aantal adresjes mee van Gentse middenstanders die misschien zeker zouden willen meewerken aan het project.

Om dan uiteindelijk een gepaste participatieve techniek toe te passen in onze bevraging naar de Gentse middenstand toe, hebben we de LCD toolkit gebruikt. Deze heeft ons vooral het idee van de twee scenario's naar voor gebracht. Voor ons was het wel moeilijk om een techniek toe te passen aangezien we een beperkte tijd, 10 minuten, hadden om een bevraging te doen. Maar de twee scenario's gaf wel een duidelijk beeld naar de mensen toe wat hen mogelijk te wachten staat.

Deel 2: Het formuleren van voorstellen

Een schets over een mogelijk verloop van het proces in de toekomst

Nadat wij als studenten het project bij Straathoekwerk zullen afsluiten, zal het project rondom het verschaffen van basisvoorzieningen aan dak- en thuislozen door middenstanders te Gent zich voortzetten. Een groep ondernemers, waaronder een aantal medewerkers van Straathoekwerk zelf en verschillende enthousiaste burgers die het initiatief hebben opgepakt, zullen zich verder blijven inzetten om dit project te ontwikkelen. Waar wij ons vooral gefocust hebben op het onderzoeken van het draagvlak bij middenstanders, zal er in de toekomst ook een groter beroep gedaan worden op de volgende doelstelling: het samenbrengen van mensen, mensen in contact brengen en een minder grote scheiding creëren tussen twee verschillende werelden.

Drie van deze burgers hebben onlangs het plan rondom dit project ingediend bij Burgerbudget. Dit is een initiatief van stad Gent, waarbij Gentenaars projecten kunnen voorstellen om uitdagingen in de straat/wijk/buurt aan te pakken. Uiteindelijk zullen er drie projectvoorstellen gekozen worden die daadwerkelijk in werking worden gesteld. Deze burgers zullen een budget ontvangen van Stad Gent waarmee zij hun project kunnen gaan opstarten (Stad Gent, z.j.). Mocht het zo zijn dat dit project 'Le Carillon in Gent' door de selectie komt en wordt uitgekozen, dan zou met het budget van Stad Gent een enorm mooi project opgebouwd kunnen worden.

Naast het activeren van Gentse middenstanders (kappers, slagers, horeca, bakkers etc.) en particulieren (burgers?) kan er, mocht het project door burgerbudget uitgekozen worden of desondanks zich verder willen ontwikkelen, ook verder nagedacht worden over bijvoorbeeld de volgende zaken:

- Hoe specificeren we de doelgroep? beperken we ons tot dak- en thuislozen of kijken we verder dan dat? (Bijvoorbeeld gezinnen in armoedesituaties etc.)
- Hoe specificeren we de aanbieders van basisvoorzieningen? beperken we ons tot middenstanders rondom Horeca, slagers, bakkers, kappers etc. of verbreden we ons ook naar particulieren? (Bijvoorbeeld burgers die op hun woonplaats voorzieningen willen aanbieden).
- Naar aanleiding van het studentenonderzoek zijn de wijk Rabot, Brugse Poort en het centrum van Gent al aan bod gekomen en onderzocht. Er kan ook nagedacht worden over verdere uitbreiding: Welke wijken kunnen er eventueel nog meer betrokken worden? Hoe ver willen we gaan?
- Wat wordt de naam van het project in Gent? Baseert men zich op de naam 'Le Carillon' of eerder 'Gastvrij Gent' of 'Warm Gent' of ...?
- Hoe wordt het project kenbaar/zichtbaar gemaakt naar de feitelijke doelgroep, dak- en thuislozen in Gent? Wordt dit gedaan met een sticker aan de deur zodat men kan zien welke basisvoorzieningen er worden aangeboden bij een bepaalde voorziening? Of wordt dit eerder gedaan door een bordje uit te hangen wanneer men de basisvoorzieningen kan benuttigen?
- Feitelijke vereniging of VZW?
- Dagelijks bestuur? (vrijwilligers, ketenpartners, specialisten, juristen) of wordt er gewerkt via een grote werkgroep?
- Hoe vaak komt men bij elkaar? (Wekelijks, maandelijks, jaarlijks?)
- Vaste vergaderruimte?
- Website? Media?

(H. Schmidt, persoonlijke communicatie, 13 maart 2017).

Natuurlijk is zowel ons doel, als dat van de organisatie Straathoekwerk én de enthousiaste burgers die dit idee hebben opgepakt, dat 'Le Carillon in Gent' een groot succes wordt. Kleine, eerste stappen in een goede richting zijn door ons gezet. We hebben in kaart gebracht óf er draagvlak is bij de middenstanders in Gent om basisvoorzieningen te verschaffen aan dak- en thuislozen en hoe dit draagvlak er uit ziet. Aspecten als: voorwaarden die middenstanders van belang vinden waarnaar zij voorzieningen willen verschaffen aan dak- en thuislozen, naar welke dagen/ tijdstippen hun voorkeur gaat zijn aan bod gekomen. Maar ook is duidelijk geworden om welke reden(en) sommige middenstanders juist niet mee willen werken. Ook hebben we het verschil in draagvlak tussen drie diverse wijken beter in beeld gebracht.

Met de blik op een mogelijk verder verloop in de toekomst, is het ook van belang om rekening te houden met een proces dat zich kan ontwikkelen in de stad/ en in bepaalde wijken. Ook hier hebben we met Steven Gillis over gepraat. In bepaalde wijken, voornamelijk buiten het centrum, zullen middenstanders eerder over de streep gaan als zij zien dat velen in hun wijk zich aansluiten bij het initiatief. Zoals het Nederlandse spreekwoord luidt: "Als er één schaap over de dam is, volgen er meer."

Wat tot slot een erg motiverend gegeven is, is het feit dat er bewijs is dat dit concept werkt. In Parijs is project 'Le Carillon' een groot succes geworden. Louis-Xavier Leca is de initiatiefnemer van dit project, dat hij nu al wil gaan uitbreiden naar vier andere Franse steden. Ook België staat op zijn lijstje. "Toen ik een jaar geleden begon waren we met drie of vier winkeliers in de straat waar ik woonde. Nu zijn het er al meer dan 220 in ongeveer de helft van Parijs" vertelt Louis- Xavier Leca (Renout, 2017). Met de juiste inzet, vrijwilligers en mindset zou een soortgelijk project in Gent in de toekomst dus ook erg succesvol kunnen worden. Door enthousiaste burgers die het initiatief hebben opgepakt in Gent, is ook al contact gezocht met Louis- Xavier Leca in Parijs. Eén van hen gaat in de week van 16 april zelfs een bezoekje brengen aan Frankrijk en heeft daar wellicht de mogelijkheid om in gesprek te gaan met Louis. Ook is er al Skype contact geweest en zijn ervaringen, tips, advies etc. uitgewisseld. Louis kan dan ook, voor de toekomst van het project in Gent, een belangrijke factor spelen. Hij kan advies geven en laten zien wat wérkt en wat niet.

Actievoorstellen over wat er in de gemeenschap concreet kan gebeuren met/voor de doelgroep

Onze doelgroep bestaat als het ware uit twee delen, namelijk: de middenstanders (bakers, slagers, Horeca etc.) en de dak- en thuislozen voor wie het initiatief wordt georganiseerd.

Het voornaamste wat we wilden bereiken was het laten participeren van deze middenstanders in ons project. Naar aanleiding van ons project zijn we tegen bepaalde dingen aangelopen en hebben we bevindingen gedaan. Hieronder zullen we actievoorstellen formuleren die we mee willen geven aan degene die het project voort zullen gaan zetten. Namelijk het groepje enthousiaste burgers en de organisatie Straathoekwerk (en hun medewerkers).

- Eén van de actievoorstellen waar we al actief mee aan de slag zijn gegaan, is de middenstanders de lijst met basisvoorzieningen laten invullen. Op deze lijst met verschillende pictogrammen die voorzieningen aanduiden, kunnen zij aangeven welke zij eventueel willen en kunnen verschaffen aan dak- en thuislozen. Op die manier kunnen zij binnen onze gemeenschap bijdragen aan het vergemakkelijken van de woonsituatie van dak- en thuislozen. We willen de middenstanders ook de vrijheid geven om zelf met ideeën te komen.
In een later stadium kunnen we bekijken of deze middenstanders open staan voor het legitimeren van hun deelname aan het project en hoe de doelgroep zich eventueel kan legitimeren. Het is belangrijk dat ook hier aandacht aan wordt besteedt.
- Over de herkenbaarheid van het project willen we echter ook een actievoorstel doen. Op vergaderingen werd dit aspect al verschillende keren aangekaart op welke manier deze zou gebeuren. Wij stellen voor om zeker ook de middenstanders hierbij te betrekken aangezien zij met ideeën kunnen komen wat zij positief/negatief vinden aan bijvoorbeeld een sticker aan het raam hangen of een bordje uithangen. De middenstand kan namelijk zelf ook voorstellen doen.

- Daklozenpas?
- Plattegrond voor de daklozen waarop aangeduid staat welke middenstanders voorzieningen aanbieden?
Zo dragen we bij aan onze doelstelling. Namelijk: het in beeld krijgen of er draagvlak is bij middenstanders om basisvoorzieningen te verschaffen aan dak- en thuislozen.
- Verder lijkt het ons een erg goed idee als er meer focus wordt gelegd op het sociale aspect. Waar wij tegenaan liepen tijdens de bevestigingen in de stad Gent, was het feit dat we het lastig vonden om over te brengen dat het niet enkel en alleen gaat om het 'verschaffen van een voorziening'. We kregen ook de indruk dat de middenstanders het idee hadden dat het project enkel daar om draait. Naast het verschaffen van basisvoorzieningen aan dak- en thuislozen, is het ook van belang dat twee werelden met elkaar integreren. Dat er sociaal contact gelegd wordt en dat er meer draagvlak en acceptatie richting deze doelgroep (dak- en thuislozen) komt. In een concreet actievoorstel geformuleerd zou dat kunnen betekenen dat er nader onderzocht moet worden welke middenstanders eventueel ook een sociale factor zouden willen spelen. Ook redenen waarom middenstanders dit niet zouden willen moeten geanalyseerd worden. Vanuit die gegevens zou verder onderzocht kunnen worden hoe dit draagvlak, dit sociale contact en deze scheiding tussen twee werelden toch aangepakt kan worden.
- Ook zou er meer rekening gehouden moeten worden met andere talen. Bij veel van de winkels, bakkers, kappers etc. waar wij onze bevestiging gedaan hebben, liepen we tegen het probleem aan dat zij niet de Nederlandse taal spraken en daardoor ook de lijst met pictogrammen moeilijk konden begrijpen. Een actievoorstel zou kunnen zijn om de pictogrammenlijst, als een eerste stap, naar diverse talen af te drukken. Op die manier verbreedt je de doelgroep en bereik je mensen gemakkelijker.
- Wat een lastig punt was tijdens de bevestigingen in het centrum, is het tijdstip en het dagdeel waarop wij deze bevestiging uitgevoerd hebben. Het was erg druk in en rondom cafés en een zonnige dag, waardoor eigenaren vaak weinig of geen tijd en goesting hadden om met ons het gesprek aan te gaan. Voor verdere bevestigingen in de toekomst, is het erg belangrijk dat hier meer rekening mee gehouden wordt. Concreet gezegd kunnen er het beste op doordeweekse dagen, vroeg in de ochtend en rust in de stad, bevestigingen plaatsvinden. Op die manier heb je sneller de mogelijkheid om in gesprek te gaan met leidinggevenden en krijg je hier ook de tijd voor.
- Ook is het belangrijk dat het verschil tussen ons project en bijvoorbeeld initiatieven als de voedselbank, duidelijk wordt gemaakt aan de middenstanders. Wat ons opviel was dat sommige middenstanders de aanpak van ons project moeilijk begrepen en soms zelf overbodig vonden. Ze waren in de veronderstelling dat voedselbanken (en andere sociale initiatieven) deze functie al op zich nemen.
- Een advies is ook dat er verder doorgevraagd moet worden bij middenstanders die erg enthousiast zijn over het project. Vragen als: "Zie je het zitten om bijvoorbeeld als verantwoordelijke of teamlid in dit project te treden? Bijvoorbeeld in de vorm van een werkgroep." kunnen gesteld worden. Op die manier kan er direct onderzocht worden of het in een later stadium mogelijk is om een werkgroep, of zelfs een feitelijke vereniging rondom dit project op te bouwen.

Wat daartoe ook erg belangrijk is, is dat er iets nagelaten wordt aan de enthousiaste middenstanders over hoe het project verder zal verlopen en welke rol zij daarin (kunnen) spelen. Op die manier verlies je hen niet uit het zicht, verschaft je ook aan hen de indruk dat het een serieus project is dat van start wil gaan en kunnen er concrete stappen gezet worden. Ze zouden bijvoorbeeld, na de bevestiging, een

uitnodiging kunnen ontvangen voor een bijeenkomst met meerdere enthousiaste middenstanders of we zouden telefonisch contact met hen kunnen opnemen.

- Een ander (extra) actievoorstel dat in de vergaderingen rondom het project gezamenlijk met Steven Gillis ook aan de orde is gekomen, is het plaatsen van kluisjes voor dak- en thuislozen in de stad Gent. Wat ons opviel tijdens het meelopen met de Straathoekwerkers is het feit dat vele dak- en thuislozen hun bezittingen dag en nacht met zich mee moeten voeren. Over koffers om deze spullen in op te bergen beschikken zij nauwelijks. Vanuit de gemeenschap, de gemeente, of particuliere initiatieven, zouden er kluisjes door de stad heen geplaatst kunnen worden, waar deze dak- en thuislozen hun boedel veilig kunnen opbergen. Ook zou er in gesprek gegaan kunnen worden met de middenstanders en/ of burgers in stad Gent om te onderzoeken of zij eventueel ook een opbergplek voor spullen zouden kunnen aanbieden aan dak- en thuislozen.

Daartoe is het tot slot ook erg van belang dat, in een later stadium, in kaart wordt gebracht waar de doelgroep dak- en thuislozen zelf behoefte aan hebben. We hebben met ons project in kaart gebracht hoe het draagvlak bij de middenstanders eruit ziet, maar we hebben nog weinig informatie vanuit de dak- en thuislozen zelf. Welke (basis)voorzieningen geven zij aan nodig te hebben en belangrijk te vinden? Wat vinden de dak- en thuislozen in de stad Gent van dit initiatief/ project? Wat hebben wij over het hoofd gezien en wat mist er? Zijn allemaal vragen die aan bod kunnen komen..

Referentielijst

LCD-toolkit. (z.j.). In Demos. Geraadpleegd op 10 april 2017, via <http://demos.be/participatieprojecten/lcd-toolkit>

Middenstander. 2016. In Wikipedia. Geraadpleegd op 6 april 2017, via <https://nl.wikipedia.org/wiki/Middenstander>

Middenstander. (z.j.) In Encyclo. Geraadpleegd op 6 april 2017, via <http://www.encyclo.nl/begrip/middenstander>

Renout, F. (2017). *Parijse winkeliers schieten daklozen te hulp*. Geraadpleegd op 11 april 2017, via <http://nos.nl/artikel/2151852-parijse-winkeliers-schieten-daklozen-te-hulp.html>

Stad Gent. (z.j.). *Een burgerbudget voor Gent 2016-2018*. Geraadpleegd op 13 april 2017, via <https://ookmijn.stad.gent/burgerbudget/voorstellen>

Resultaat bevraging:

<u>Naam bedrijf</u>	<u>Geïnteresseerd?</u> <u>Ja/Nee</u>	<u>Uitleg wel/niet geïnteresseerd</u>
Rabot		
Cafe Galya	Ja	Doet alles al voor daklozen
Special Exotic	Ja	Wil meewerken
Rabot Market	Ja	Wil meewerken
Kapper Best Travel	Nee	Vond dat er gewerkt moet worden aan grote initiatieven en denkt dat dit project niet gaat werken.
Cafe Papi	Nee	Doelgroep past niet in het café
Bakkerij Öznur	Ja	Wil meewerken
Bakkerij Istanbul	Ja	Wil meewerken, maar niet op eigen locatie. Is bereid brood etc. te geven, maar dat moet worden uitbesteed door bijvoorbeeld vrijwilligers. Heeft er slechte ervaringen mee als het bij hem op locatie gebeurt (denk aan hangen voor de ingang etc.)
Centrum		
Wasbar		Door afwezigheid van verantwoordelijke nog geen antwoord gegeven.
Krokantino		Door drukte nog geen definitief antwoord gegeven.
Café spijker	nee	Negatieve ervaringen: daklozen blijven uiteindelijk de hele dag zitten
Brooderie Jaffa	ja	Doet nu al dingen zoals gebruik van toilet verschaffen aan vrouwen en kinderen. Maar mannen liever niet.
Brugse Poort		
Star Supermarket	ja	Wil één keer per week, de vrijdag, eten weggeven.
Asian&African grocery store	ja	Wil meehelpen, maar ook hier niet op eigen locatie.
Turkse Bakker(in Kiekenstraat)	Ja	Door afwezigheid van verantwoordelijke nog geen duidelijk antwoord.
Eltech kapsalon hilal	nee	Men vond dat de doelgroep niet in de zaak past.
Bakkerij El jawala	ja	Men wil elke dag om 7 u 's morgens helpen.
Tekbir	ja	(Elke) woensdag etenswaren aanbieden.